

Egy korszakváltás szemtanúja, három király szolgálója: Brodarics Mátyás életútja

Faragó Dávid

ELTE BTK Történelem Segédtudományai Tanszék

david.farago93@gmail.com

A mohácsi csatát első kézből megörökítő Brodarics István irodalmi, politikai és diplomáciai tevékenységével már kutatók hosszú sora foglalkozott. Levelezésének kritikai kiadását Kasza Péter készítette el, aki 2015-ben publikálta az életútját feldolgozó modern életrajzát. A szlavón kisbirtokos famíliából származó humanista történetíró és diplomata-főpap családjáról nem sokat lehet tudni, azonban ismert, hogy volt egy Mátyás nevű fivére is, akinek az életútja mindeztől nem keltette fel a kutatók érdeklődését.

Az Istvánnal kapcsolatos szakmunkákban előforduló számtalan elszórt – és olykor bizonytalan – adat alapján Mátyásról a fivére befolyását kihasználó és háttérbe húzódo testvér képe rajzolódik ki, aki csakis diplomata-főpap fivére támogatásának köszönhetette előmenetelét. Az István halála (1539) utáni sikeres pártváltása és az I. Ferdinándtól elnyert tisztségei, valamint vagyona jelentős gyarapítása alapján azonban egy jó politikai érzékkel megáldott és kiterjedt kapcsolati hálóval rendelkező, gazdasági kérdésekben is jártas nemes benyomását kelti, aki befolyásos testvére támogatása nélkül is megállta a helyét a János király halálát követő politikai viharok közepette.

Mátyásról csak csekély számú, elsősorban a "karrierje" főbb állomásairól tudósító forrás maradt fenn a korunkra, a személyisége nem ragadható meg. Az előadás célja ezért az, hogy a rendelkezésre álló szakirodalom, illetve az újonnan feltárt források alapján felvázolja a fivére mellett méltatlanul elfeledett életútját, amelynek révén a szlavóniai nemesség Mohács utáni történetéről, illetve a Drávától északra számukra megnyíló lehetőségekről is bővíthetjük az ismereteinket.

Az NKFI K 134690 azonosító számú „A magyar királyi udvar személyi összetétele a Mátyás- és a Jagelló-korban (1458–1526). Életrajzi lexikon” című pályázat támogatásával készült.